

Kedaj neha kaznivost prestopka po §-u 17 tisk. zak.?

C. kr. deželno prizivno sodišče v Ljubljani bavilo se je pred kratkim z vprašanjem, ki stoji na čelu tega spisa. Šlo je namreč za »volilni katekizem«, katerega je dal natisniti vodja neke politične stranke in sicer v omejenem številu, ker je po sodnih spisih dognano, da ta tiskovina ni bila namenjena za prodaj.

Odgovorni tiskar I. bil je obtožen v smislu §-a 17 tisk. zak., ker sploh nobenega izvoda dotične tiskovine ni bil oddal varnostnemu oblastvu, oziroma državnemu pravdnistvu, in obsodilo se ga je radi imenovanega prestopka v denarno kazen. Dotična rzsodba okrajnega sodišča postala je pravomočna.

Kmalu po tej obsodbi vložila se je iznova proti istemu tiskarju ovadba radi istega katekizma. Poudariti je, da se med tem časom sploh ni bila odredila nova ali morda spremenjena izdaja imenovane tiskovine. Vendar pa je nova ovadba zahtevala, naj se obsodi tiskarja I. češ, da le-ta sploh svoje dolžnosti radi oddaje dolžnega izvoda že večkrat omenjene tiskovine (katekizma) še ni izpolnil.

Prvi sodnik je vsled te nove ovadbe obsodil obdolženca I. zopet radi prestopka po §-u 17 tisk. zak. v večjo globo, češ, da kaznivost dejanja še ni ugasnila, da kaznivi čin še naprej traja do onega momenta, ko se v istini eden izvod tiskovine v smislu §-a 17 tisk. zak. oddá pristojnemu oblastvu in da obtoženca tudi ne oprosti še nadaljnji njegov zagovor, da ne more več dotičnega izvoda predložiti, ker nobenega nima več v zalogi in tudi ne na razpolago.

Ta zanimivi slučaj prišel je pred prizivno sodišče. Državno pravdnistvo zavzema stališče, da kaznivi čin po prvi kazni ni uničen, da načelo »ne bis in idem« v tem slučaju ne velja, ker gre za takozvani »trajni delikt«, in da ima državna oblast javni interes na tem, da se njej tiskovine po smislu §-a 17 tisk. zak. sploh predlože, ker brez »dolžnega izvoda« ni moči presoditi eventualne kaznivosti dotične tiskovine ter isto pravočasno zapleniti. —

Prizivno sodišče pa ni pritrdilo mnenju prvega sodnika in pravnemu nazoru javnega obtožitelja, nego je obtoženca

I. od obtožbe radi prestopka po §-u 17 tisk. zak. v smislu § 259 št. 3 kaz. pr. r. oprostilo in sicer iz naslednjih razlogov:

»Trebaja je razlikovati tiskovine, ki so navedene v § 17 tisk. zak., od tiskovin, koje ima pred očmi § 18 tisk. zak. Ako so namreč tiskovine namenjene za prodaj (§ 18 cit. zak.), določa četrti odstavek §-a 18 *ibid.*, da je za preziranje propisa glede oddaje dolžnih izvodov kaznovati založnika ali tiskarja z globo, katere plačilo pa ne oprosti od dolžnosti, oddati izvod. Drugačen pa je položaj v slučaju §-a 17 nav. zak.; v tretjem odstavku tega §-a ni nič govora o tem, da plačilo denarne kazni ne oprosti od dolžnosti, oddati izvod.

Glavni smoter §-a 17 tisk. zak. je namreč zakonova zahteva, da se s trenutkom izdaje dotične tiskovine že tudi nahaja dolžni izvod pri kompetentnem oblastvu v svrhu kontrole in osobito v ta namen, da je še mogoče pravočasno preprečiti raznašanje in razpošiljatev takih tiskovin, ki imajo kaznivo vsebino. Iz tega razloga je tudi prav kratak rok že v zakonu samem določen za predložitvev dolžnega izvoda. Ta namen pa je preminol, ako dotična tiskovina že več tednov ali mesecev po svetu roma, in v takem slučaju preostajajo državni oblasti enake pravice in sredstva, kakor pri mnogih drugih tiskovinah, koje so se že razširile brez državne kontrole, kedar se pokaže potreba zasledovati jih.

V našem slučaju je obdolženec za svojo krivdo radi zane-marjene dolžnosti po §-u 17 tisk. zak. že vsled prvotne obsodbe trpel zakonito kazen. S to obsodbo je kaznivost njegovega istega in nespremenjenega dejanja ugasnila (§ 526 kaz. zak.) in ni dopuščeno, da bi se ga radi istega delikta še enkrat kaznovalo. Analogija §-a 18 tisk. zak. se pa za slučaje §-a 17 nav. zak. ne sme uporabljati (čl. IV. razgl. patenta z dne 27. maja 1852 k k. z.). Bilo je torej prvo razsodbo spremeniti in obdolženca oprostiti.« —

Zanimivo to vprašanje še v judikaturi ni rešeno in državno pravdnništvo utegne potom §-ov 33 in 292 kaz. pr. r. celo stvar spraviti pred kasacijski dvor. Mi bodemo ob svojem času, ako se principijalna razsodba pri najvišjem sodišču doseže, radi poročali o meritorni rešitvi tega zares prepirnega vprašanja.